

Przedmiotowe Zasady Oceniania z etyki kl. 4-8

Szkoła Podstawowa im. M. Kopernika w Łękińsku

Celem nauczania etyki w szkole podstawowej jest stopniowe wprowadzanie uczniów w świat wartości, zachęta do poszukiwania, odkrywania oraz pielęgnowania wartości w sobie i w świecie oraz przygotowanie podstaw pod krytyczne myślenie, zachęta do „filozofowania”, kształtowanie postaw i świadomości istnienia pewnych zagadnień, problemów, zasad.

Przedmiotem oceny są szczególnie osiągnięte umiejętności. Ocenianie pełni tu głównie rolę głównie rolę motywującą i informacyjną, a mniej różnicującą czy selekcjonującą, pobudza uczniów do systematycznej pracy i rozwoju, rozwija poczucie odpowiedzialności za osobiste postępy, wdraża uczniów do samooceny i umiejętności planowania i poznania siebie.

Zasady oceniania

1. Ocenie podlega zakres wiedzy, jak również nabywanie określonych umiejętności.
Uczeń nie jest oceniany ze względu na rodzaj zajmowanej postawy ani za przekonania i poglądy religijne czy moralne.
2. Ocenie podlegają następujące formy pracy ucznia:
 - a. aktywne uczestnictwo w zajęciach - ma na lekcji materiały niezbędne do zajęć, zeszyt przedmiotowy, bierze udział w dyskusji,
 - b. wypowiedzi ustne,
 - c. wypowiedzi pisemne,
 - d. przygotowanie argumentów do dyskusji i udział w dyskusji,
 - e. umiejętność formułowania problemów, wyciągania wniosków oraz poszukiwania własnych poglądów,
 - f. przygotowanie materiałów do zajęć,
 - g. prowadzenie zeszytu przedmiotowego,
 - h. prezentacje,
 - i. prace dodatkowe.
3. O tym, że uczeń jest nieprzygotowany do lekcji informuje nauczyciela na początku zajęć – w ciągu tygodnia uzupełnia braki. Gdy uczeń jest nieobecny na lekcji uzupełnia

tematy i prace domowe w zeszyte w ciągu jednego tygodnia od daty powrotu do szkoły.

4. Ocena roczna jest wystawiana z uwzględnieniem PZO. Jest ona wykładnikiem osiągniętych umiejętności, poziomu uzyskanej wiedzy. Odzwierciedla ona postawę ucznia wobec przedmiotu i wykonywanych zadań oraz wysiłek, jaki uczeń wkłada w ich realizację.
5. Przy ocenianiu uczniów posłuży sześciocyfrowa skala stopni:
 - Celujący [6]
 - Bardzo dobry [5]
 - Dobry [4]
 - Dostateczny [3]
 - Dopuszczający [2]
 - Niedostateczny [1]

W systemie oceniania funkcjonują też „+” i „-”. Zgromadzenie czterech „+” umożliwia uczniowi otrzymanie „5”, a zgromadzenie czterech „-” – „1”

Prace pisemne (sprawdziany) udostępniane są uczniom i rodzicom do wglądu w szkole

6. Uczeń raz w ciągu półrocza może zgłosić nieprzygotowanie i nie oddać do oceny jednej z wybranych prac.
7. Ocena (stopień) jest jawna, ustnie uzasadniona (co jest dobrze, co źle, jak należy poprawić, wskazówki do dalszej pracy). Na pisemną prośbę rodzica, może być uzasadniona pisemnie.
8. Przy ocenianiu różnych aktywności, stosowane będą elementy oceniania kształtującego.

Wymagania szczegółowe dla ucznia kończącego II etap edukacyjny:

1. Poznawanie siebie, dostrzeganie cech indywidualnych własnych i najbliższych osób.
2. Wyjaśnianie prawdziwego znaczenia własnych zachowań oraz ich przyczyn i konsekwencji.
3. Człowiek jako osoba; godność człowieka.
4. Przyjmowanie odpowiedzialności za siebie.

5. Prawa i obowiązki, zasady i reguły postępowania, w tym także w ruchu drogowym.
6. Uczestnictwo w grupie, porozumiewanie się z innymi.
7. Wolność i jej różne rozumienie, autorytety i wzory osobowe.
8. Praca i jej wartość dla człowieka.
9. Uzasadnianie opinii, wydawanie sądów, kryteria ocen, między innymi w odniesieniu do zjawisk społecznych na poziomie małej grupy, społeczności szkolnej i społeczności lokalnej.

Osiągnięcia

- Dostrzeganie różnorodności postaw i zachowań ludzi.
- Rozpoznawanie swoich obowiązków wobec najbliższego otoczenia, rodziny i szkoły.

Kryteria na poszczególne stopnie:

- Celujący – samodzielne przygotowanie prezentacji/projektu, wzorowe prowadzenie zeszytu, aktywny udział we wszystkich lekcjach, posługiwanie się ze zrozumieniem elementarnymi pojęciami z zakresu etyki, systematyczne przygotowanie do lekcji, podejmowanie zadań dodatkowych, samodzielne inicjowanie pewnych działań, jak na przykład zaproponowanie i opracowanie tematu związanego z omawianym zagadnieniem, w stopniu wykraczającym poza standard i program obowiązkowy. Uczeń musi spełniać wymagania określone w zakresie oceny bardzo dobrej. Wykazuje się właściwym stylem wypowiedzi, swobodą w posługiwaniu się terminologią przedmiotową i inną. Jego pilność, systematyczność, zainteresowanie, stosunek do przedmiotu nie budzi żadnych zastrzeżeń. Jego praca jest oryginalna i twórcza oraz wskazuje na dużą samodzielność, wiedza obejmuje poszerzony zakres zagadnień przedstawianych w blokach tematycznych realizowanego programu.
- Bardzo dobry – systematyczne przygotowanie do lekcji, czynny udział w zajęciach/dyskusjach, posługiwanie się ze zrozumieniem elementarnymi pojęciami z zakresu etyki/filozofii, wzorowe prowadzenie zeszytu, dobra

orientacja w zagadnieniach etycznych objętych realizowanym programem
umiejętne stosowanie argumentacji etycznej w dyskusjach.

- Dobry – systematyczne przygotowanie do lekcji, częsty udział w dyskusjach, rozumienie elementarnych pojęć z zakresu etyki/filozofii, dobrze prowadzony zeszyt.
- Dostateczny – rozumienie omawianych zagadnień, sporadyczny udział w dyskusjach, prowadzenie zeszytu, znajomość podstawowych terminów etycznych, zagadnień i problemów moralnych, Umiejętność mówienia o nich w sposób uporządkowany i sensowny.
- Dopuszczający - bierny udział w lekcjach, prowadzenie zeszytu, minimum wiedzy o głównych zagadnieniach etycznych (objętych programem określonej klasy) i ich rozumienie niezbędne do podjęcia nauki w następnej klasie, odpowiedź ustna wymagająca wsparcia i naprowadzania przez nauczyciela.
- Niedostateczny - uczeń nie opanował w elementarnym stopniu wiedzy przedmiotowej; nie wykazuje znajomości terminologii związanej z przedmiotem, nie potrafi wyszukać potrzebnej informacji sam ani we wskazanym źródle, odznacza się całkowitą biernością w stosunku do nauczanego przedmiotu; ze względu na niewystarczający poziom wiedzy i umiejętności nie może kontynuować nauki na wyższym szczeblu kształcenia. Nie spełnia wymagań ma ocenę dopuszczającą.

Wymagania edukacyjne dla uczniów z dysfunkcjami.

Dla ucznia posiadającego opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej uwzględniającą jego dysfunkcje dostosowuje się wymagania edukacyjne wg zaleceń ww poradni z uwzględnieniem ogólnych wskazań zawartych w opinii lub orzeczeniu.

Dostosowania wymagań oraz form i metod pracy do indywidualnych potrzeb uczniów na zajęciach edukacyjnych

1. Uczniowie słabowidzący

- Właściwe umiejscowienie dziecka w klasie (zapobiegające odblaskowi pojawiającego się w pobliżu okna, zapewniające właściwe oświetlenie i widoczność),
- Udostępnianie tekstów (np. Testów sprawdzających wiedzę) w wersji powiększonej,
- Zwracanie uwagi na szybką męczliwość ucznia (wydłużanie czasu na wykonanie określonych zadań),
- Częste zadawanie pytania „co widzisz?” W celu sprawdzenia i uzupełnienia słownego trafności doznań wzrokowych.

2. Uczniowie słabosłyszący

- Zapewnić dobre oświetlenie klasy oraz miejsce dla ucznia w pierwszej ławce najlepiej w rzędzie od okna; uczeń, będąc blisko nauczyciela, może słuchać jego wypowiedzi i jednocześnie odczytywać mowę z ust,
- Należy mówić do ucznia wyraźnie, używając normalnego głosu i intonacji, unikać gwałtownych ruchów głową czy nadmiernej gestykulacji,
- Uczeń niedosłyszający powinien siedzieć w ławce ze zdolnym uczniem, zrównoważonym emocjonalnie, który chętnie dodatkowo będzie pomagał mu np. Szybciej otworzy książkę, wskaże ćwiczenie, pozwoli przepisać notatkę z zeszytu itp.
- w czasie lekcji wskazane jest używanie jak najczęściej pomocy wizualnych i tablicy, m.in. Zapisanie nowego tematu,
- Aktywizowanie ucznia do rozmowy poprzez zadawanie prostych pytań, podtrzymywanie jego odpowiedzi przez dopowiadanie pojedynczych słów, umowne gesty, mimiką twarzy,
- sprawdzanie notatek ucznia i uzupełnianie ich,
- Doceniać własną aktywność ucznia i wkład pracy

3. Specyficzne trudności w uczeniu się

a. Dysgrafia, czyli brzydkie, nieczytelne pismo:

- Dostosowanie wymagań będzie dotyczyło formy sprawdzania wiedzy, a nie treści, wymagania merytoryczne, co do oceny pracy pisemnej są ogólne, takie same, jak dla innych uczniów,

- Sprawdzenie pracy może być niekonwencjonalne np., jeśli nauczyciel nie może przeczytać pracy ucznia, może go poprosić, aby uczynił to sam lub przepisać ustnie z tego zakresu materiału,
 - Uczeń może pisać drukowanymi literami lub na komputerze.
- b. Dysortografia, czyli trudności z poprawną pisownią pod względem ortograficznym, fonetycznym, interpunkcyjnym:
- Oceniać odrębnie merytoryczną stronę pracy i odrębnie poprawność pisowni, nie wpisując tej drugiej oceny do dziennika; w żadnym wypadku dysortografia nie uprawnia do zwolnienia ucznia z nauki ortografii i gramatyki.
- c. Dysleksja, czyli trudności w czytaniu przekładające się często również na problemy ze zrozumieniem treści.
- Kontrolować stopień zrozumienia samodzielnie przeczytanych przez ucznia poleceń, szczególnie podczas sprawdzianów (wolne tempo czytania, słabe rozumienie jednorazowo przeczytanego tekstu może uniemożliwić wykazanie się wiedzą z danego materiału).
 - Ze względu na wolne tempo czytania lub/i pisania zmniejszyć ilość zadań (poleceń) do wykonania w przewidzianym dla całej klasy czasie lub wydłużyć czas pracy dziecka.
 - Ograniczać teksty doczytania i pisanie na lekcji do niezbędnych notatek, których nie ma w podręczniku.
 - Pisemne sprawdziany powinny ograniczać się do sprawdzanych wiadomości, wskazane jest, zatem stosowanie testów wyboru, zdań niedokończonych, tekstów z lukami – pozwoli to uczniowi skoncentrować się na kontrolowanej tematyce, a nie na poprawności pisania.
 - Preferowanie wypowiedzi ustnych. Sprawdzanie wiadomości powinno odbywać się często i dotyczyć krótszych partii materiału. Pytania kierowane do ucznia są precyzyjne.
 - Unikać wyrywania do odpowiedzi. Jeśli to możliwe uprzedzić ucznia (na przerwie lub na początku lekcji), że będzie dzisiaj pytany.
 - Posadzić dziecko blisko tablicy, w celu zwiększenia się jego koncentracji i uwagi, ograniczenia ilości bodźców rozpraszających.

- W przypadku ucznia z dysgrafią akceptowane jest pismo drukowane, pismo na maszynie, komputerze, zwłaszcza prac obszernych (wypracowań, referatów). Nie oceniane jest pismo, np. w zeszytach. Jeśli pismo dziecka jest trudne do odczytania, można zamienić pracę pisemną na wypowiedź ustną.
- Więcej czasu na czytanie tekstów, poleceń, instrukcji, szczególnie podczas samodzielnej pracy lub sprawdzianów, w miarę potrzeby pomagać w ich odczytaniu
- W miarę możliwości przygotowywać sprawdziany i kartkówki w formie testów;

d. Uczeń z zespołem Aspergera:

- Każde zajęcia powinny przebiegać wg. stałego schematu (potrzeba niezmienności).
- Wydłużenie czasu pracy.
- Konkretnie, zwięźle formułować polecenia (nieraz trzeba powtórzyć polecenie nawet kilka razy i podejść indywidualnie do dziecka).
- Lepsza informacja i polecenia na piśmie.
- Przy odpowiedziach dziecka nieraz trzeba podpowiedzieć pierwsze słowo.
- W przypadku zmęczenia, niechęci do pracy, złego zachowania - odpoczynek dla dziecka.
- W przypadku niewłaściwej reakcji dziecka, odnośnie jakiejś sytuacji np. głośnego krzyku lub ciągłego śmiechu konkretna informacja co ma zrobić.

4. Uczeń w sytuacji kryzysowej, traumatycznej

- Umożliwienie zaliczania zaległego materiału w późniejszym terminie,
- Rozłożenie zaliczanego materiału na mniejsze partie,
- Przedłużenie czasu pracy ucznia,
- Nauczyciel może odpytać ucznia na osobności, a nie przy całej klasie, nie ponaglać, nie krytykować, nie zawstydząć, nie mobilizować stwierdzeniami „jak się postarasz, to będzie lepiej”, nie zadawać do domu obszernych partii materiału do opanowania.
- Zadbanie o rozwój sfery emocjonalnej takiego ucznia.

5. Uczeń zdolny

a. Stosowanie zasad:

- indywidualizacji,
- stopniowania trudności,
- systematyczności,
- udzielania pomocy koleżeńskiej,
- powierzanie odpowiedzialnych ról.

b. Metody pracy z uczniem zdolnym:

- aktywizujące,
- problemowe,
- praktycznego działania, czyli pogładowe,
- zespołowe z uwzględnieniem indywidualnych zdolności (asystent, lider),
- zadania o zwiększonym stopniu trudności (karty pracy),
- teksty źródłowe - analiza,
- uczestnictwo w konkursach, olimpiadach przedmiotowych lub artystycznych,
- przynależność do kół zainteresowań.

Opracowanie Małgorzata Jegier